

Posudek na bakalářskou práci Markéty Kalinové na téma

Prevence drogových závislostí mládeže v České republice

Téma, které si studentka zvolila, je stále aktuální. Primární prevence závislostí obecně i drogových závislostí ve vlastním slova smyslu je častou náplní práce mnoha odborných zařízení a v neposlední řadě i škol. Vytvořit pro školu reálný, v praxi dobře použitelný program prevence závislostí, je dobrým cílem bakalářské práce.

Práce je rozdělena na tři části: první teoretickou, druhou dotazníkovou a třetí praktickou část, kterou tvoří vlastní návrh programu protidrogové prevence. Teoretická část obsahuje tři kapitoly: 1. definice prevence, účinky a rizika jednotlivých drog, 2. popis současné drogové scény v Evropě a u nás, 3. popis osobností dětí a dospívajících, u nichž je zvýšené riziko drogové závislosti. Teoretická část je psána velmi čtivou formou, obsahuje celou řadu kasuistik, které pěkně ilustrují teoretické statě. V teoretické části mně ovšem chybí kapitola o minimálních preventivních programech škol, jejichž vypracování je školám uloženo od MŠMT a v nichž bývá uváděna koncepce i vlastní náplň preventivních programů jednotlivých škol. Zvláště v situaci, kdy autorka připravuje program, který by se měl používat ve školách, bych odkaz na tento materiál očekávala.

Orientační výzkum, týkající se užívání legálních i nelegálních drog u mládeže a rizikových faktorů, které by mohly k užívání přispět, je zajímavou sondou, která však ne zcela souvisí s obsahem práce. Jeho význam bych pochopila v případě, že by sonda proběhla na škole, kde se má uskutečnit preventivní program a po jejím vyhodnocení by byl program „šitý na míru“ jednotlivým třídám. Dotazovanou skupinu, byť značně velkou (608 dětí ve věku 13 – 16 let), nepovažuji za reprezentativní vzorek pro účely přípravy programu protidrogové prevence, protože se jednalo o děti z ozdravovny a ne z konkrétní školy.

Samotný výukový program je kvalitně připraven. Jedná se o 10 témat, která na sebe volně navazují a jejichž cílem je protidrogová prevence. Sympatické je, že program je připraven „zážitkově“, že děti samy diskutují a hledají vlastní odpovědi na položené otázky. Materiál je dobře připraven i po formální stránce, pedagog, který by se rozhodl podle něj postupovat, by měl (po nutném zaškolení) dosti usnadněnou práci. Za určitou nevýhodu považuji „naroubovanost“ her na téma. Např. po rozhovoru o tom, jakou strategii mají dealéři drog, následuje hra o sebeprezentaci (čím jsem, čím budu, co mám nejraději...). Téma 6 „Jak naslouchat“ je vtipným způsobem podaná Berneho transakční analýza, nicméně souvislost s tématem protidrogové prevence není vůbec ukázána.

Jak autorka sama uvádí, má zkušenost s realizací některých témat v ozdravovně a tato zkušenost je pozitivní. Bylo by výborné ověřit účinnost programu i na škole (např. na SOU), aby bylo možné jej doporučit či modifikovat.

Po formální i jazykové stránce je práce zpracována velmi kvalitně.

Práce je dobře členěna do kapitol a odstavců, struktura celé práce je jasná a srozumitelná, stanovené cíle jsou naplněny.

Ke své práci prostudovala autorka úctyhodný počet publikací, hojně čerpala i z elektronických zdrojů.

Přes výhrady, které k práci uvádím, považuji tuto bakalářskou práci za kvalitní a přínosnou a doporučuji ji k obhajobě.

Celkově hodnotím práci jako velmi dobrou. (B).

Otázky k obhajobě: Která témata autorka sama s dětmi vyzkoušela a která ne ?

Jak by navrhovala ověřit efektivitu tohoto programu ve škole v oblasti protidrogové prevence?

V Praze dne 30. 6. 2007

PhDr. Ivana Bernardová